

Sygn. akt I C 1060/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Wieluniu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Kolasa

Protokolant: sekretarka K. K.

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2018 roku w Wieluniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko M. P. (1)

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 1060/18

UZASADNIENIE

W pozwie z 13 listopada 2017 r. powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o zasądzenie od pozwanej M. P. (1) kwoty 14.837,08 zł z odsetkami oraz kosztami procesu. Żądanie pozwu oparte zostało na twierdzeniu, że powód w drodze cesji nabył od pierwotnego wierzyciela - banku, wierzytelność przysługującą w stosunku do pozwanej z tytułu umowy pożyczki (pozew – k.2-6odwr.)

Nakazem zapłaty z 28 listopada 2017 r. wydanym w postępowaniu upominawczym powództwo zostało uwzględnione (nakaz – k.46)

Postanowieniem z 20 marca 2018 r. Sąd nadał klauzulę wykonalności przedmiotowemu nakazowi zapłaty (zarządzenie k.61)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, w którym został zawarty wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu, pozwana wniosła o oddalenie powództwa podnosząc zarzut przedawnienia (wniosek – k.66-67, sprzeciw – k.68-71)

Postanowieniem z 4 września 2018 r. Sąd przywrócił pozwanej termin do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty i zwolnił pozwaną od kosztów sądowych w całości (postanowienie – k.76)

Postanowieniem z 21 września 2018 r. Sąd na podstawie art. 359 § 1 k.p.c. uchylił postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty (postanowienie – k.82)

Do zamknięcia rozprawy strony pozostały przy swoich stanowiskach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana jako pożyczkobiorca 22 grudnia 2008 r. zawarła z (...) Bank S.A w K. (dalej: Bank) umowę pożyczki gotówkowej. Na jej podstawie Bank udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 6.185,57 zł z terminem spłaty w ratach miesięcznych do 15 grudnia 2011 r. Bank miał prawo wypowiedzenia umowy w przypadku niedotrzymania warunków jej udzielenia. Bank wykonał swoje zobowiązanie – wypłacił pozwanej umówioną kwotę pożyczki. Pozwana nie dochowała warunków zawartej umowy, wskutek czego Bank wypowiedział umowę i 21 kwietnia 2010 r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny (...). Postanowieniem z 20 lipca 2010 r. tut. Sąd na wniosek Banku nadał (...) klauzulę wykonalności. Z wniosku Banku, który wpłynął do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi K. P. toczyło się przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1627/11. Postanowieniem z 25 czerwca 2011 r. Komornik umorzył postępowanie na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c., z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Na podstawie umowy cesji z 25 czerwca 2014 r. powód nabył od Banku wierzytelność przysługującą wobec pozwanej, zawiadomił ją o cesji oraz dodatkowo wezwał do zapłaty.

(dowód: dokumenty –k.34-42odwr.)

Do zamknięcia rozprawy pozwana nie zaspokoila roszczeń powoda dochodzonych pozvem.

(niezaprzeczone przez pozwaną)

Na wniosek powoda na podstawie wydanego nakazu zapłaty postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanej prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wieluniu E. J. w sprawie EJ Km 810/18. W sporządzonym protokole z 26 lipca 2018 r., podpisanym przez dłużnika, M. P. (2) zobowiązała się do spłaty egzekwowanego roszczenia w ratach.

(dowód: okoliczność znana z urzędu z załączonych akt egzekucyjnych)

Sąd dokonał oceny dowodów:

Fakt niezaprzeczony (art. 230 k.p.c.) miał oparcie w całokształcie materiału dowodowego sprawy oraz treści informacyjnych wyjaśnień i zeznań pozwanej.

Sąd zważył, co następuje:

Jeśli chodzi o podstawy przywrócenia pozwanej terminu do wniesienia sprzeciwu (art. 167 k.p.c.), to w ocenie Sądu pozwana bez swojej winy uchybiła temu terminowi, bo w dacie wniesienia pozwu jak i wydania nakazu zapłaty nie mieszkała pod adresem pod którym była zameldowana, a na który ostatecznie dokonano doręczenia (Sąd uznał wtedy, że było ono skuteczne). Co więcej, można nawet stwierdzić, że w ogóle nie otworzył się dla pozwanej termin do wniesienia sprzeciwu, gdyż odpis nakazu zapłaty został doręczony na nieaktualny adres.

Co do meritum - powództwo podlega oddaleniu jako dotyczące roszczenia przedawnionego.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

W sprawie ma zatem zastosowanie trzyletni termin przedawnienia.

Jeśli chodzi o początek biegu przedawnienia, to jak stanowi art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania (art. 455 k.c.).

Wprawdzie termin spełnienia świadczenia był pierwotnie oznaczony w umowie pożyczki, ale na skutek jej wypowiedzenia przez Bank cała niezwrócona pożyczka została postawiona w stan natychmiastowej wymagalności także w zakresie rat, których termin płatności jeszcze nie nadszedł.

Początek biegu przedawnienia wyznacza zatem data wypowiedzenia umowy, ale skoro nie jest ona dokładnie znana, to będzie to najpóźniej data wystawienia (...) 21 kwietnia 2010 r.

Pozew został wniesiony 13 listopada 2017 r.

Zgodnie z art. 117 k.c. w aktualnym brzmieniu z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu (§ 1). Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne (§ 2). Po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi (§ 2¹).

W ocenie Sądu pozwana jest niewątpliwie konsumentem.

Zgodnie z art. 5 ustawy z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1104), która dokonała zmiany art. 117 k.c., do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą (ust. 1). Jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu (ust. 2). Do przysługujących konsumentowi roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, których terminy przedawnienia są określone w art. 118 i art. 125 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym (ust. 3). Roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą (ust. 4).

Żeby zatem ustalić, czy dochodzone pozwem roszczenie podlega skutkom przedawnienia określonym w art. 117 § 2¹ k.c. (§ 2¹ dodany w wyniku nowelizacji) to należy zbadać, czy na dzień wejścia w życie ustawy nowelizującej (9 lipca 2018 r.) było ono przedawnione.

Wprawdzie między wystawieniem (...), tj. dniem 21 kwietnia 2010 r. a datą wniesienia pozwu miały miejsce różne zdarzenia (nadanie (...) sądowej klauzuli wykonalności, złożenie wniosku egzekucyjnego, prowadzenie do 25 czerwca 2011 r. postępowania egzekucyjnego), niemniej nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Cesjonariusz nie może bowiem korzystać z przysługujących cedentowi indywidualnych, wyjątkowych przywilejów dotyczących egzekucji wierzytelności ani z ich skutków (zob. uchw. SN z 29.6.2016 r., III CZP 29/16, L.).

Jednocześnie w rozpoznawanej sprawie nie ujawniono innych okoliczności świadczących o przerwaniu biegu przedawnienia (art. 123 k.c.) albo jego zawieszeniu (art. 121 k.c.).

Brak też podstaw do twierdzenia, że po upływie terminu przedawnienia (po 21 kwietnia 2013 r.) pozwana zrzekła się korzystania z zarzutu przedawnienia zgodnie z art. 117 § 2 zdanie drugie in fine k.c.

Reasumując, dochodzone pozwem roszczenie podlega skutkom przedawnienia określonym w art. 117 § 2¹ k.c., bo na dzień wejścia w życie ustawy nowelizującej było ono przedawnione, a pozwana nie podniosła przed tą datą zarzutu przedawnienia.

Skoro było przedawnione, to w obecnym stanie prawnym pozwanej jako konsumentowi w ogóle nie przysługuje uprawnienie do podniesienia zarzutu przedawnienia. Obowiązkiem Sądu jest bowiem oddalenie powództwa obejmującego przedawnione roszczenie bez względu na taki kierunek obrony pozwanego.

Idąc tym tokiem rozumowania, skoro pozwanej po 9 lipca 2018 r. nie przysługiwało uprawnienie do podniesienia zarzutu przedawnienia, to również nie mogła zrzec się korzystania z tego zarzutu (art. 117 § 2 zdanie drugie in fine k.c.) i jej późniejsze zachowania nie mogą być w taki sposób interpretowane.

Tym samym nie miało większego znaczenia to, jakie deklaracje pozwana złożyła przed komornikiem sądowym prowadzącym postępowanie egzekucyjne, na podstawie wydanego przeciwko pozwanej nakazu zapłaty i czy mogą one wyczerpywać znamiona zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Gdyby nawet czysto hipotetycznie założyć, że po 9 lipca 2018 r. konsument zachowuje prawo zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia, to w okolicznościach sprawy niniejszej pozwana takie oświadczenie skierowała nie do powoda, ale do komornika sądowego, a ponadto jej dalsze czynności musiałyby świadczyć o tym, że skutecznie uchyliła się od skutków prawnych swego oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu (art. 84 i 88 k.c.).

Powód nie powołał się przy tym na okoliczności z art. 117¹ k.c., dające Sądowi uprawnienie do nieuwzględnienia upływu terminu przedawnienia roszczenia z uwagi na względy słuszności.

Dlatego orzeczono jak w sentencji.